

Ik raak U nooit meer kwijt

Christophe Schollaert

Ik raak U nooit meer kwijt

*Wenn alle untreu werden,
So bleib' ich dir doch treu;
Daß Dankbarkeit auf Erden
Nicht ausgestorben sei.*

Novalis

PROLOG

Opmaat

Wat ik schrijf ligt op
tafel, op straat, te grabbel.
Uw wil geschiede.

UIT HET DAGBOEK VAN EEN OUDE MONNIK

(kwatrijnen)

They also serve who only stand and wait.

John Milton

[1] Vox caelestis I

Of je nu waakt, of slaapt en droomt, steeds blijft een stem
je rust verstoren, je verzoeken, je met klem
verzoeken aan alles te verzaken, en niemand,
niemand te vertrouwen die niet vertrouwt op Hem.

[2] Vox caelestis II

Of U bestaat of niet, bij U kan ik terecht.
Dat U in mijn hoofd leeft, maakt U niet minder echt.
Reeds in mijn jeugd deed Uw aanwezigheid zich gelden.
“Ik laat je nooit meer los.”, heeft toen een stem gezegd.

[3] Gratitude

Ik dank U, Heer, dat U mij waardig hebt bevonden
Uw roepstem te verstaan, ondanks mijn vele zonden;
en dat, de mens tot heil, Uw reinigende bloed,
in wijn getransformeerd, blijft vloeien uit Uw wonden.

[4] Mea culpa I

U spreekt tot mij, maar ik blijf voor Uw woorden doof.
U sterft voor mij, en nóg blijf ik vol ongelooft.
U bent mijn licht, maar ik blijf in het duister tasten.
Heer, tussen U en mij, hoe peilloos gaapt de kloof!

[5] Mea culpa II

Soms ben ik Thomas: wat ik zien kan, kan ik weten.
Soms ben ik Petrus: wie U bent, wil ik vergeten.
Soms ben ik Judas: wie biedt meer, meer dan U, Heer. –
Wantrouwig, laf, te koop: soms moet ik *zondaar* heten.

[6] Mea culpa III

God, door mijn schuld hebt U Uw eigen Zoon zien lijden;
en de strijd met de dood, die U Hem hebt zien strijden,
is geschied door mijn schuld, God, door mijn grote schuld.
Moge U, als delging, mij nooit meer U zien mijden.

[7] Unde malum

De zesde dag. God plant in Adams hart de zaden
waarin de aard ligt van de mens en van diens daden.
Welk zaad tot wasdom komt, bepaalt de vrije wil.
Het goede bestaat bij de gratie van het kwade.

[8] Infernus I

De wereld is de hel. De duivels, dat zijn wij.
Duivels zijn wij allen, ik net zozeer als jij.
De hel, dat zijn wijzelf. De hel, dat is de ander.
Ik ben de hel voor jou, jij bent de hel voor mij.

[9] Infernus II

De wereld is de hel. De duivels, dat zijn wij.
Duivels zijn wij allen, ik net zozeer als jij.
Onder de vernislaag die wij beschaving noemen,
gaan wrok en wraaklust schuil, bloeddorst en razernij.

[10] Semper solus I

Al had je continu veel mensen om je heen,
het maakte geen verschil: je was nog steeds alleen.
Samen betekent niets. De ander blijft de ander.
En *iedereen* beduidt: er is van ieder één.

[11] Semper solus II

Je bent volstrekt uniek, en dus volstrekt alleen.
Elk contact vertelt je: van jou is er maar één.
Samen zijn is een droom, want er bestaat geen samen.
Leven is alleen zijn met mensen om je heen.

[12] Semper solus III

De mens is niet gemaakt om samen te zijn. Eén
mens op de één weet zich existentieel alleen,
weet dat geen ander mens ter wereld hem kan peilen.
Dié eenzaamheid kent elk. Ze is van iedereen.

[13] Deus verus I

Of U bestaat of niet, bij U kan ik terecht.
U spreekt mij aan, maar niets is alles wat U zegt.
En toch: dat U alleen als vrucht van mijn verbeelding
in mijn hoofd leeft, maakt U voor mij niet minder echt.

[14] Deus verus II

U bepaalt mijn leven, en U zou niet bestaan?!
U zou een wensdroom zijn? – Geen droom doet zó echt aan!
Onrustig blijft het hart dat zoekt en niet kan vinden.
Ik vind in U mijn rust, en ik verkeer in waan?!

[15] Deus verus III

Of U bestaat of niet, of U niets méér beduidt
dan een mooie wensdroom die aan mijn brein ontspruit,
dan wel het Brein bent waaraan álles is ontsproten ... –
Of U bestaat of niet, dat maak ik zelf wel uit.

[16] Deus verus IV

Zelfs als U níét bestaat, bestaat U nog altijd.
In mijn hoofd. In mijn hart. Ik raak U nooit meer kwijt.
U bent zolang ik ben. U leeft in mijn gedachten.
U bent zolang ik denk. U bent zolang ik lijd.

[17] Silentium Dei

Ik weet, wanneer ik bid, dat U mij altijd hoort.
Maar wát ik ook belijd, uit Uw mond komt geen woord.
Ik hoor alleen mijzelf. Ik hoor mij met U praten.
Ik hoor alleen mijzelf, want U zwijgt als vermoord.

[18] Deus magnus I

U bent zo groot, mijn God; en ik, ik ben zo klein,
dat ik nooit schroomloos voor Uw majesteit verschijn.
Wanneer ik tot U bid, is het met ingehouden
adem, bewust van schuld, en met een hart vol pijn.

[19] Deus magnus II

U bent zo groot, mijn God; en ik, ik ben zo klein,
dat dit verschil in stand ondraaglijk dreigt te zijn.
Want ik besef dat ik bij leven niet zal worden
wat U al eeuwig bent: in doen en denken rein.

[20] Deus magnus III

Ik ben zo klein, mijn God; en U, U bent zo groot,
zo grenzeloos, dat ik, wanneer ik op een dood
of ondoordacht moment, Uw wezen tracht te vatten,
meteen tegen de muur van Uw mysterie stoot.

[21] Deus magnus IV

Ik ben kleinzielig, God; maar U, U bent wél groot
van hart. Want aan het kruis hebt U, in stervensnood,
de nood tot deugd gemaakt, de deugd tot heil voor allen:
Uw bloed werd levensdrank, Uw lichaam levend brood.

[22] Deus magnus V

Ik ben op weg naar U. Maar om U te bereiken,
moet elk gebrek in mij voor Uw volmaaktheid wijken.
Van elk dwaas aards verlangen, elke aardse smet;
van zóveel moet ik af, wil ik U ooit gelijken.

[23] Beatitudo I

Van honderdduizend dingen ondervind je hinder.
Meer last zijn ze dan lust. Jouw lust ligt in steeds minder.
Zoveel is van geen tel. Maar deze waarheid wel:
wie zijn lust heeft in God, wordt van geluk de vinder.

[24] Beatitudo II

Al biedt de wereld jou een droom van mooie spullen,
één kruisbeeld is meer waard dan duizend van die prullen.
Al schenkt de wereld jou een liefde tot de dood,
er blijft een leegte die alleen de Heer kan vullen.

[25] Beatitudo III

Hoelang nog hoop jij het geluk te kunnen vinden
buiten *Hem* om, die jou, reeds vóór je was, beminde?
Dat Hij de sleutel is, je zou het zien, wanneer
je maar de ogen van je hart ontsloot, verblinde!

[26] Beatitudo IV

Naar wat gelukkig maakt zoek je je hele leven;
en je merkt niet, terwijl je domweg na blijft streven
wat níét gelukkig maakt, dat wat je vinden wil
op elke bladzij van de Bijbel staat beschreven.

[27] Quid hac vita I

Wat is dit leven? Niets dan één groot passiespel:
zonder goede afloop, maar met hoop op herstel.
Want dit aardse bestaan preludeert op een tweede,
dat we *hemel* noemen. Dit eerste heet: de hel.

[28] Quid hac vita II

De mens komt ongevraagd ter wereld, als een teer,
arm, huilend wezentje; en kreeg hij, na een meer
dan waardig leven, de vraag: vatbaar voor herhaling? —,
hij schudde het hoofd, en bedankte voor de eer.

[29] Quid hac vita III

Je ziet het levenslicht. Verborgen blijft de zin.
Geboorte is van leed het zekerste begin.
Je komt ter wereld om te lijden en te sterven.
Een kind, pas uit de schoot, kroop er het liefst weer in.

[30] Quid hac vita IV

Dit ijdele bestaan, het heeft noch doel noch zin.
Het einde heet de dood, geboorte het begin.
Wat we daartussen doen, dat is de tijd verdrijven. –
Meer haal je er niet uit, want meer zit er niet in.

[31] Quid hac vita V

Is dit leven geen bron van voort-durend verdriet.
Vreugde, als die bestaat, ligt in een ver verschiet.
Maar we blijven, zolang ons dagen zijn beschoren,
de tijd volmaken, want iets anders is er niet.

[32] Quid hac vita VI

Het doel van dit leven, is het niet doelloosheid.
We volgen een pad, dat wellicht nergens toe leidt.
Toch blijven we doorgaan. En ofschoon dat de leegte
in ons bestaan niet vult, verdrijft het wel de tijd.

[33] Quid hac vita VII

Dit leven kent één wijs; één grijs gedraaide plaat.
De tekst van telkens weer datzelfde liedje gaat:
opstaan, werken, slapen, opstaan, ... En deze riedel
ratelt maar door met rigoureuze regelmaat.

[34] Quid hac vita VIII

Het doel van dit leven, is het niet doelloosheid.
We volgen een weg, die wellicht nergens toe leidt.
Misschien *zijn* we de weg. En ofschoon dat de leegte
in ons bestaan niet vult, lenigt het wel de spijt.

[35] Quid hac vita IX

Wat is het menselijk bestaan? Niets dan de luister
van een lichtflits in een oneindigheid van duister.
En wekt de levensreis, hoe kort en lastig ook,
de indruk *juist* te zijn, wat eeuwig duurt is juist.

[36] Quid hac vita X

Wat is dit leven? Niets dan drogbeeld, niets dan schijn;
niets dan begoocheling, façade, rookgordijn.
De zin ervan? Inzien dat deze ondermaanse
dwaaltuin één uitweg kent: verloochening van *zijn*.

[37] Cursus ad mortem

Dit doelloze bestaan, er valt niet aan te wennen.
Leven lijkt niets anders dan naar de dood toe rennen.
Of is het doel de dood? Zo ja, dan is het zaak
de dood te leven door het leven te ontkennen.

[38] Somnium

Ik droomde dat het leven slechts een nare droom was, –
dat het niet écht, maar slechts een droom, een zware droom
[was;
tot ik ontwaakte, en teleurgesteld begreep
dat het geen *ingebeelde*, maar een *ware* droom was.

[39] Nihil sum I

Ik ben niets, Heer, niets dan wat poeder in Uw hand;
ik heb niets, Heer, niets dan mijn geloof in U, want
ik wil niets, Heer, niets dan dat U aan mij blijft slijpen
als aan een doffe, onbehouwen diamant.

[40] Nihil sum II

Ik ben niets, Heer, dan een op aarde dolend kind;
ik heb niets, Heer, dan U – de rest is waan en wind;
ik wil niets, Heer, dan voor de lokroep van de wereld
potdoof worden, en voor haar glanslaag stekeblind.